No. 35.

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 12. LISTOPADA 1796 R. W SOBOTĘ.

Dnia 9. t. m. iako w dzień urodzin J.W. Gubernatora naszego, Generała Leitnanta *de Wendessen*, cały korpus Officerow stoiącego tu garnizonu, okazał nayżywsze przywiązania swego i szacunku dla niego dowody. Dniem wprzod wieczorem wszyscy Generałowie, Officerowie sztabowi i inni zebrawszy się na dziedzińcu Pałacu Saskiego udali się do Gubernialnego pałacu, i niespodzianie przybyli do szanownego tego starca z muzyką, i 76. pochodniami oznaczaiącemi liczbę lat iego. Generał *Lattorf* imieniem wszystkich, nayżyczliwsze i nayszczersze wyraził życzenia i ofiarował mu wiersze do tey miłey uroczystości stosowne. — W dzień sam urodzin, korpus officerow dawał dla niego wielki obiad, na ktory cywilni także urzędnicy byli zaproszeni. Przy weyściu do sali JW. Gubernatora JP. Kapitan *Tiezenhauzen* z regimentu *Lattorfa* przywitał go mową, w nayczulszych ułożoną wyrazach. W czasie obiadu śpiewana była na pochwałę iego kantata, a reszta dnia przeszła na kilkokrotnie powtarzanych okrzykach: „Niech żyie oyciec *Wendessen*!„

Z Wiednia 2. Listopada.

Do gazety dzisieyszey dworskiey, przyłączony był nadzwyczayny dodatek zawieraiący w sobie szczegóły ostatnich czynności woiennych, zaszłych między armią Arcy-Xcia *Karola* i woyskiem Francuzkim pod Generałem *Moreau*. — (Szczegóły te są iuż po większey części wiadome czytelnikowi, z listu Arcy-Xcia *Karola*, pisanego do *Ratyzbony* do Barona *Hügel* kommissarza Cesarskiego przy seymie Rzeszy, ktory w przeszłey gazecie umieściliśmy, a zatym powtarzać ich nie będziemy). Francuzi w akcyach d. 18. i 19. zeszłego miesiąca straciwszy podług wzwyż wzmiankowanego, dodatku blisko 1800. ludzi w niewolnikach i dwie armaty, cofnęli się ku *Huningen*, a część ich to iest 10,000. ludzi przeprawiła się (iak wiadomo) przez *Ren* przy *Brisach*.

Z Londynu 21 Października.

„*Czynności Parlamentowe.*„

Na Sessyi d. 18 t. m. P. *Pitt* po przeczytaniu z mowy Krolewskiey artykułu względem zamiaru Francuzow wylądowania na brzegi Anglii, zabrawszy głos mowił: Iż naypewnieyszym śrzodkiem do zapobieżenia temu iest, gdy izba zamiary swe stale zechce utrzymywać. Wyszczególnienie ważności tego obiektu iest wcale nie potrzebnym. Plan iego ściąga się do dwoch celow znayduiących się w mowie Krolewskiey, to iest: aby okazać nieprzyiacielowi, iż nie tylko mamy chęć ale nawet i sposoby przeszkadzania wylądowaniu, a w przypadku, gdyby krok ten rospaczy przedsięwziął, aby wystawić siłę, ktoraby go zniszczyć mogła. — Obrona nayskutecznieysza kraiu naszego, przeciw wszel-

kiey napaści, zależy na sile morskiey; ku temu więc przedmiotowi wszystkie usiłowania nasze zwrocić potrzeba. Winszować sobie możemy, że marynarka w żadney z woien poprzedzaiącey nie była na tak wysokim stopniu iak teraz. Może bydź iednak wzmocnioną ieszcze i iest mym zdaniem, żeby wystawić korpus 15tu tysięcy woyska, maiącego bydź podzielonym między armią lądową i morską. Lecz to nie iest dosyć, potrzeba ieszcze większey siły lądowey gotowey do odparcia przedsięwzięcia nieprzyiaciela, a ktorey wystawienie nie szkodziłoby iednak rzemiosłom, handlowi i rolnictwu. Zaden sposob nie zdaie się do tego bydź dogodnieyszym, iak przyprowadzenie milicyi do liczby 60,000 ludzi, ktorzy nie maią bydź w tym momencie zebrani, lecz tylko zaciągnięni i urządzeni w częściach, aby w przypadku potrzeby wszyscy służyć mogli. Naylepszy sposob uczenia ich obrotow woiennych bez odciągania od roboty codzienney, iest uformować ich w korpusy, ktorych szosta część ćwiczenia woienne odprawiać będzie. Uważa przytym, że od R. 1756. wybieranie ludzi do milicyi, nie iest w stosunku do ludności, tak w niektorych powiatach, proporcya milicyi do mieszkańcow iest 1 do 7, w innych zaś iak 1 do 43. Proponowany zaciąg 60,000 ludzi, nie może bydź w takowym sposobie uzupełniony, lecz należy go uskutecznić w miarę wielości osob do broni zdatnych. Wydatki na ich uzbroienie i odzież, nie będą zbyt wielkie, gdyż broń iest gotowa, a odzież będzie z sukna bardzo ordynaryinego. — Lubo iazda nasza iest bardzo liczna, i ochotnicy konni w liczbie dosyć znaczney, potrzebaby iednak wzmocnić ią korpusem kawaleryi nie regularney. Wielkość iego wypada stosować do wielości koni będących w całym krolestwie, a służących iedynie do zabawy. Jest takowych koni w kraiu naszym 200,000. Z tych 120,000 rachować można, iako należące do osob, nie maiących tylko iednego konia. Podaię więc proiekt, aby każdy maiący 10 koni, dał 1 człowieka z koniem, maiący 20 koni, 2 ludzi &c. ci zaś, ktorzy mniey iak 10 koni maią, summę pieniędzy proporcyonalną zapłacą. Inny nakoniec sposob, ktorego opuścić nie wypada, iest uformowanie korpusu z ludzi strzegących lasow, a przyzwyczaionych na zwierzu dzikim do doskonałego używania strzelby, ktorą będą mogli na obronę oyczyzny obrocić (tu powstał śmiech pośrzod ichy z porownania Francuzow do zwierza dzikiego) Chociaż niektore części, (mowił daley *Pitt*) planu mego, śmiesznemi się zdaią dla pewnych osob, po rozwadze iednak dokładney, uznane będą za pożyteczne, a wykonanie całego proiektu wystawi 60,000 milicyi, 20,000 iazdy i 7,000 strzelcow na obronę kraiu, a to w krotkim czasie, gdyż mała nawet zwłoka, pożytek nieprzyiacielowi przynieść może, a nam niebezpieczeństwem zagraża. —

Po tey mowie, oppozycya pierwszy raz słyszeć się dała, i P. *Sheridan* w zabranym głosie, rzekł: Spodziewałem się słyszeć przyczyny wskazuiące potrzebę podawanego proiektu, gdyż te wprzody przytoczyć wypada, iak lud nowym ciężarem obarczać. Nie żądam tłumaczenia bardzo obszernego, wypadało iednak donieść i przekonać, że ten proiekt iest z pożytkiem Narodu, Jeżeli Parlament teraznieyszy, nie zechce tak iak poprzedniczy, prawa ludu poświęcać przywileiom Krolewskim, i kierowanie interessami publicznemi ślepo powierzyć Ministrom, spo-

dziewam się, że przed potwierdzeniem takowego proiektu, żądać będzie wyjaśnienia potrzeby iego. Mowa Krolewska, ktorą mam prawo uważać iako mowę Ministra, osobliwszą zdaie mi się bydź w tey mierze. — Żądam wiedzieć, czyli Ministro wie są uwiadomieni o tym, co się dzieie we Francyi? czy tam czynią przygotowania do wylądowania na nasze brzegi? czyli dobrze użyli pieniędzy pozwolonych od Parlamentu na taiemne wydatki, bo ieżeli tylko postępuią sobie stosownie do samochwalstwa lub pogrożek Francuzow, rozsiewane przez nich postrachy, żadneyby pewności nie miały. — Nikt nie iest mocniey iak ia przekonany, że gdyby nieprzyiaciel przedsięwziął wysiąść na wyspę naszą, krok ten iemu zgubę, a nam honor przyniosłby. — Pozwolę na podany proiekt, ieżeli może bydź usprawiedliwiony przez zamiary nieprzyiaciela, mowię ieżeli, gdyż żadney ufności w Ministrach nie mam. Ci co byli świadkami postępowania ich, w czasie ostatniego Parlamentu, i widzieli iakie po całym kraiu rozsiewali postrachy, gdy żadnego niebezpieczeństwa nie było, iedynie dla zniewolenia ludu do pomnożenia nadaney im władzy, nie będą się dziwić, że powątpiwam o ich rzetelności. Myśl o wylądowaniu nie iest nową. Czyliż i woyska nasze nie miały wysiąść na brzegi Francyi, a marsz naszey armii prosto do *Paryża*, alboż nie miał dopełnić tryumfow spodziewanych w pierwszey kampanii? Nie były to prożne proiekta, ale plany roztrząsane i podawane Izbie niższey, nie przez osoby nie znane, lecz od członkow maiących znaczenie i związki bliskie z ministrem. Planom tym większość Izby poklaskiwała. Jeden nawet z tych, co ten zamiar zuchwały przedsięwzięli, przywdział na siebie w zapale zbroię woyskową, obiął kommendę regimentu iednego, a tym samym dowiodł szczerość swych chęci. Nie słyszeliśmy iednak, ażeby Rząd Francuzki, na odwrocenie tak zagrażaiącego niebezpieczeństwa, kroki iakie przedsięwziął. — Powiem teraz otwarcie zdanie moie, o to, wszystkie przygotowania woienne do innego dążą celu, nie zaś do tego, o ktorym nam mowią. Gdyby Francuzi mieli w istocie zamiar wylądowania, coż wnosić wypada z podanego proiektu, czy nie to, że teraz nie iesteśmy w stanie odparcia żadney napaści? A wszakże na ostatnim Parlamencie JP. *Dundas* chwalił się, iż z siłą lądową i morską, ktora natenczas była, Narod nie miał przyczyny, obawiania się wszystkich nawet ziednoczonych Mocarstw całey Europy. Jeżeli to nie był żart, i ieżeli patryotyzm i poświęcenie się na usługi kraiowe, nie zaś interes i prożność, tylu ściągnęły ochotnikow, z kąd pochodzi teraz ta nieufność w usiłowaniach ich i wierności w obronie sprawy, ktorey z honorem bronić obowiązali się? Lecz przekonany iestem, tak iak już wyżey powiedziałem, że inny iest zamiar Ministrow. Celem ich iest zapewne przedłużyć tę okrutną i nieludzką woynę, i rozszerzyć possessye nasze w Indyach zachodnich. — I w tym to widoku żądaią, aby Parlament potwierdził ich środki, niby to od potrzeby wymuszone. — Nie będę im iednak przeciwny, ieżeli w istocie maią rzetelne pobudki troskliwości, i ieżeli siła zbroyna Narodowa, nie iest dostateczną do oddalenia niebezpieczeństwa.

P. *Dundas* bronił ostatniego Parlamentu mowiąc, że chwalebnym iego pracom, winna iest Anglia i Europa swoie ocalenie. Ministrowie donosząc Izbie pod

ſkarą odpowiedzialności, iaki ieſt zamysł nieprzyiaciela, ubliżyli by swym powinnościom, gdyby nie podali wam razem śrzodkow dla odwrocenia niebezpieczeńſtwa takowego zamiaru. Nie można zapewnić, czyli przygotowania Francuzow ſkończą się na wylądowaniu lub nie? lecz dosyć dla usprawiedliwienia miniſtrow, że przygotowania do tego, od nieprzyiaciela czynione były. Moim ieſt zdaniem, że zamiar iego względem lądowania na nasze brzegi zależy bardzo od śrzodkow, ktorych się teraz chwyciemy. Używszy mocnych, okażemy, że przedsięwzięcie takowe byłoby zuchwałością: a tym samym Francuzow od tey myśli odwrociemy. — Szanowny członek (P. *Scheridan*) utzymuie, że woyſka nasze do czego innego, nie zaś do bronienia wewnętrznego kraiu użyte będą. Boiaźń ta może ieſt sprawiedliwa. Jeżeli negocyacya zaczęta ſkutku pożądanego nie odbierze, czyliż można żądać abyśmy zaczepnie nie działali? Jeżeli przymuszeni będziemy dłużey prowadzić woynę, nie ieſtże potrzebą dla łatwieyszego bronienia się w kraiu własnym, bydź w ſtanie uderzenia na nieprzyiaciela zewnątrz?

P. *Fox* tak na to odpowiedział. „Uwagi P. *Dundas* są powszechne i ſtosować się mogą do każdey woyny, ktorą mieliśmy lub mieć możemy, lecz nie są odpowiedzią na zapytanie, ktorego roztrząsaniem Izba zatrudnia się. Idzie oto czyli podane Izbie proiekta maią bydź przyięte w okolicznościach, w ktorych się znayduiemy? Dowody miniſtrow na ich się zasadzaią powadze, a w tey żadney nie kładę ufności. Nie są one doſtateczne do usprawiedliwienia nas, ieżeli się tak nadzwyczaynych chwyciemy sposobow. Chwalono oſtatni Parlament radząc nam naśladować go, ia zaś utrzymuię, że nie było żadnego ktoryby tyle iak tamten, interessom kraiu zaszkodził. Każdy człowiek cokolwiek wolność znaiący, zmiesza się, gdy mu ten Parlament za wzor wſkażą, ktory tyle przyczynił się do zniszczenia tego, co dla nas naymilszym było. Niech mi kto pokaże Parlament, ktoryby tak bardzo lud wyniszczył, a mało mu pożytkow przyniosł? Ktoryż Parlament od R. 1688. to ieſt, od czasu naszey rewolucyi, powywracał prawa naymilsze ludowi tak zuchwale i bezwſtydnie, poświęcał wolność poddanych dla pomnożenia władzy rządu, roſtrwonił maiątek narodu i wszyſtkie przekładania ludu prożne uczynił, a nawet mu milczenie nakazał? Slepe zaufanie w miniſtrach było iego maxymą, nie pociągał ich do odpowiedzialności z przyczyny woyny, co iednak od czasu rewolucyi, każdy czynił Parlament. Ganiono mnie gdym utrzymywał; iż Anglia ieſt w nieszczęśliwym ſtanie, potrzebaż teraz na to innego dowodu, iak ta proiektowana rekwizycya, to naśladowanie syſtematu Francuzow, przeciw ktoremu tak wiele wygadywano, a ktore warte zawsze sprawiedliwey nagany, ſkoro od rządu ſtałego ieſt używanym, nie zaś w takich okolicznościach w iakich Francuzi znaydowali się. Prawda, że na wszyſtkie przypadki przygotować się wypada, lecz bez potrzeby nie należy ponosić tak wielkich kosztow. W r. iescze 1794 mowiono o wylądowaniu nieprzyiaciela, czemuż wtenczas woyſka nasze były doſtateczne dla zabezpienia kraiu? czyliż ich męſtwo od tego czasu zmnieyszyło się? Lecz prawdziwe widoki miniſtrow zataić się nie mogą, chcą zacząć woynę zaczepną przeciw Francyi, ieżeli pokoy według ich myśli

nie będzie mogł bydź zawarty. — Na coż iednak pod fałszywemi pozorami lud uwodzić — za co nie powiedzieć wyraźniey, chcemy zdobycze nasze rozszerzyć i Francyą pokonać. Lecz przez to systema chcą się ministrowie uwolnić od odpowiedzialności, ktoraby ciężką dla nich była. — Choćby też teraźnieysza negocyacya pomyślnym skutkiem uwieńczoną nie została, sądzę iednak, że zawarcie pokoiu nie iest trudne, byleby tylko Anglia chciała odmienić systema, według ktorego postępowała w tey woynie. Smutną iest rzeczą, że wielkość i moc siły naszey morskiey połączona iest z ostremi środkami, używanemi przy werbowaniu maytkow. Proiektowane zebranie 15,000 ludzi, wprowadzi coś podobnego i do siły lądowey, a że te woyska w potrzebie w Indyach nawet zachodnich zaczepnie działać maią, tym samym akt milicyi całkiem zmieniony zostanie, gdyż ten wyraźnie zawiera w sobie, że woyska tąkowe tylko w czasie buntu i od Policyi używane być mogą. Niebezpieczeństwo wylądowania iest teraz mnieyszym iak dawniey, gdyż Francuzi wiedzą dobrze, z kim woynę prowadzą i że zamiar podobny pewnoby im się nie udał. Bezpieczeństwo i spokoyność nasza na odwadze ludu, odpowiedzialności ministrow i baczności Parlamentu polegaią. Niech tylko konstytucya odmian ią niszczących niedoświadcza, a nie będzie żadnego niebezpieczeństwa, lecz kiedy tronowi moc nieograniczoną nadaiemy, tym samym siła nasza coraz się osłabia, i żyć będziemy w przyszłości może tylko dla tego, abyśmy na wspomnienie nadwerężoney dawney wolności i nieszczęść naszych zapłakali &c.

P. *Pitt* odpowiedział obszernie i z zapałem. „ Przeciwnik moy (mowił) sam się z sobą nie zgadza. Przystaie na to, że przeciw wylądowaniu przygotowania uczynić należy, a odrzuca środki do tego potrzebne. Jestże w istocie przekonanym, iż się pogrożek nieprzyiaciela obawiać nie wypada? że wszystko iest tylko postrachem i wybiegiem ministrow dla przywłaszczenia sobie więcey władzy, zniszczenia konstytucyi i prowadzenia dalszego woyny? Czyliż zapomina, iż była tylko zaczętą, dla obrony od nieprzyiaciela zagrażaiącego każdemu rządowi i rownowadze mocarstw Europeyskich? Pierwszy w dzieiach iest przykład, iż narod wielki, kosztuiący owocow szczęścia w głębokim pokoiu, wezwany był w teraźnieyszey woynie, do obrony wszystkich rządow, uięcia się za swemi związkowemi i walczenia o ocalenie swey wolności i niepodległości. Od takiego właśnie naybardziey nieprzyiaciela iakim iest ten z ktorym iesteśmy w woynie, wylądowania obawiać się można, gdyż będąc wyniszczonym gotow iest nayniebezpiecznieyszego chwycić się przedsiewzięcia dla zrabowania bogactw kraiu naszego. Ustawy przeszłego Parlamentu od większey części narodu są pochwalone. Stan kraiu iest szczęśliwy, lecz dla tego też samego, wspokoyności nawet bacznym mu bydź wypada.

P. *Fox* powtorzył znowu: „ Ze w każdey z poprzedzaiących woien z Francyą, niebezpieczeństwo wylądowania rownie wielkie było, i znowu w mocnych wyrazach uskarżał się na nieszczęścia i smutne skutki woyny. Oświadczył, że był przeciwny ministrom w woynie Amerykańskiey, gdyż mogli byli lepiey sobie postępować, lecz teraźnieysi gorzey jeszcze interessami kraiu kieruią. Niezmierne ciężary podatkow i uszczerbki iakich wol-

ność doznaie, skutkami są tey niesprawiedliwey woyny. &c. — Na końcu iednak pozwolono przynieść proiektowane od P. *Pitta* Bile, względem pomnożenia siły lądowey i morskiey; wczoray ie po drugi raz przeczytano.

Z Paryża 22. Października,

„List konsula generalnego Rzplitey Francuzkiey w *Madrycie*, pisany z tegoż miasta dnia 6. t. m.„

Przybył tu onegday kuryer z ratyfikacyą traktatu alliansu odpornego i zaczepnego zawartego między Rzplitą Francuzką i Hiszpanią. Dziś rano uwiadomiono tu także urzędownie Radę Kastyliyską i Radę woienną, *o wypowiedzeniu woyny Anglii przez Hiszpanią.* Jutro wypowiedzenie to ogłoszone będzie z zwyczaynemi formalnościami, a w tym momencie może, nieprzyiacielskie kroki między flottami Hiszpańską i Angielską na morzu śrzodziemnym iuż zaczęły się. — Inne z Hiszpanii listy zawieraią w sobie, że wypowiedzenie woyny Anglii iuż zostało ogłoszone w *Madrycie.*

Dziennik urzędowy (*Redaktor* zwany) zawiera w sobie list z *Kadix* datowany d. 7. t. m. w ktorym iest wyrażono: „Dwor Hiszpański zalecił iuż Posłowi Angielskiemu Lordowi *Bute*, aby się z Hiszpanii oddalił. Między fregatą Angielską i fregatą Hiszpańską przyszło iuż na morzu śrzodziemnym do żywey bitwy, w ktorey pierwsza maszty swe utraciła. Woyska w obozie *S. Rocha* są znacznie wzmocnione, i wkrotce czynności swe rozpoczną. Usiłowaniem naszym będzie wydrzeć Anglikom panowanie na morzu, przymusić ich do oddania wziętych od nich osad, i do zawarcia przyzwoitego pokoiu. Flotta *Langary* ktora ztąd puściła się na morze, mocna iest 17. liniowych okrętow i 12. fregat, iest przytym dobrze uzbroiona. Gdy się z tą flottą, siła morska będąca w *Cartagenie* pod kommendą Admirała *Mazzareda* złączy, i ieżeli będzie tak szczęśliwą, że przyciągnie do siebie flottę Francuzką *Tulońską*, natenczas potęga nasza tym sposobem ziednoczona na morzu, nie rownie większą będzie od siły Angielskiey na morzu śrzodziemnym.

Monitor wczorayszy donosi, że Admirał *Richery*, schwytał wielki Angielski konwoy płynący z *Kanady* z futrami. — Generał *Kellerman* donosi, że obrazy zabrane we Włoszech, o ktore obawiano się aby w ręce zboycow znanych pod nazwiskiem *Babets* nie wpadły, szczęśliwie na grunt Rzplitey przewiezione zostały. — W *Genewie* spokoyność publiczna była w tych czasach zamięszana, i słychać że część tamecznych mieszkańcow, wkrotce o przyłączenie *Genewy* do Rzplitey Francuzkiey upraszać będzie. — Dzienniki tuteysze piszą, że rząd sekwestrował wszystkie towary Angielskie znayduiące się w *Dunkierce*, i wynoszące wartości 5. millionow liwrow. — 18,000. świeżego woyska przez *Strasburg*, złączyć się ma z armią Generała *Moreau*. Generał *Kleber* objął teraz kommendę armii *Sambry* i *Mozy* na mieysce *Jourdana*, a *Beurnonville* objął znowu kommendę armii *Północney*. D. 17. t. m. Pułkownik *Weis* Poseł nadzwyczayny Kantonu *Bern* miał audyencyą u Dyrektoryatu. Znany on iest iako prawdziwy patryota i gorliwy republikanin. — Dyrektoryat większością teraz głosow odbywa powierzony mu przez konstytucyą wybor osob na rozmaite urzędy.

Z Paryża 24 Października.

Poseł Angielski Lord *Malmesbury* przybył tu d. 21. t. m. (z suitą taką iak dawniey donieśliśmy.) O powierzonych

mu negocyacyach, niemamy ieszcze żadney wiadomości. Do tychczas żadney ieszcze nie miał audyencyi. Oddał tym czasem niektore wizyty, a między innemi, Posłom Hiszpańskiemu i Pruskiemu. Mieszka nie daleko pałacu zwanego teraz rewolucyinym, i płaci miesięcznie za swe pomieszkanie 50. luidorow.

Do Posła Hiszpańskiego przybiegł wczoray kuryer z *Turynu* z wiadomością, że Krol Sardyński umarł. Następca tronu doniosł Dyrektoryatowi o śmierci oyca swego w tych wyrazach.„

„ *Karol Emanuel* z Bożey łaski &c. Rzplitey Francuzkiey i obywatelom składaiącym Dyrektoryat iey wykonawczy. Wielcy i szacowni przyiaciele. Musiemy WPanow uwiadomić, o boleśney stracie iaką przez śmierć krola, pana i oyca naszego ponieśliśmy, ktorego dziś rano opatrzność do swey powołała chwały. Spieszemy się z dopełnieniem u WPanow tey naszey smutney powinności, w nadziei, że dzielić będziecie sprawiedliwy nasz żal, i dla okazania im żywey naszey chęci, w utrzymaniu przywroconey tak szczęśliwie między obydwoma mocarstwami harmonii. Poczym, prosiemy Boga, aby ich wielcy i szanowni obywatele, wziął w swoią świętą opiekę. W *Montcallier* 16. Października. — Dobry ich przyiaciel.

Karol Emanuel.

„Odpowiedź Dyrektoryatu Krolowi Sardyńskiemu. — Wielki i szacowny przyiacielu Rzplitey Francuzkiey! Dyrektoryat wykonawczy dzieli szczerze sprawiedliwy żal, ktory Waszey Krolewskiey Mci utrata Krola i Oyca sprawia. Odbiera z drugiey strony z wielkim ukontentowaniem zapewnienie, ktore mu daiesz o swey chęci utrzymania i utwierdzenia, przywroconey szczęśliwie między obydwoma mocarstwami harmonii. Rząd Francuzki nie mniey będzie baczny na iey utrzymanie, i w każdey okazyi okazywać pragnie otwartość swych życzliwych skłonności. W *Paryżu* 23. Paźdz: 5. Roku iedney i nierozdzielney Rzplitey Francuzkiey. W Imieniu Rzplitey Francuzkiey przyiaciołki W. K. Mci. — Dyrektoryat wykonawczy.

Reveillere-Lepaux.

Negocyacye względem pokoiu z Portugalią wkrotce podobno pomyślnie zakończone będą — Z *Rennes* piszą, że Generał *Hoche* wychodząc z teatru d. 16. t. m. attakowany był od iednego człowieka, ktory do niego z pistoletu wystrzelił, lecz kula nie trafiła i zbrodzień natychmiast został schwytany. Mieszkał on u iedney kobiety, u ktorey w dawnieyszych czasach *Puisaye* bywszy herszt buntownikow w *la Vendée* przesiadywał. — Listy prywatne z *Bayonne* donoszą, że nieprzyiazne kroki między Hiszpanią i Anglią iuż rozpoczęły się. Kilka fregat Angielskich krążących blisko *Corunny* zabrały 4. statki kupieckie Hiszpańskie i kapra iednego z *Brest.*

Namieniliśmy dawniey o niektorych wydatkach skarbu publicznego, dodamy tu teraz, że nayznacznieysza summa idzie na opłatę woyska i departamentu woyskowego. Po nastąpioney reformie cały ten expens czyni rocznie 540 milionow liwrow, a liczba płatnego i dobrze uzbroionego woyska, w czasie woyny wynosi 617. tysięcy głow. — Etat iednak woyskowy w czasie pokoiu nie rownie iest mnieyszy, iak w swoim mieyscu dawniey donieśliśmy.

Na sessyi Rady 500. d. 19. *Cambaceres* tak mowił: „Dyrektoryat wykonawczy wzywa was, abyście nie będąc dalekiemi od zawarcia pokoiu, zatrudniali się ie-

dnak naymocnieyszemi środkami do kontynuacyi woyny. Rozmaite przez Dyrektoryat ułożone, a od was ratyfikowane traktaty okazały iasno chęć reprezentacyi narodowey i rządu, wrocenia Europie spokoyności. — Rzplita pragnie pokoiu, ale go chce mieć szczerym, prędkim, prawnym, otwartym, uniwersalnym, trwałym, chwalebnym &c. — Jeżeli Anglia dufa w swe bogactwa, to Francuz spuszcza się na swoy patryotyzm i wspaniałomyślność. Jeżeli potrzeby nasze są wielkie, źrzodła nasze nie mniey są obfite. Nieprzyiaciel mniema iż są wyczerpane, ale się myli. Mamy dobra narodowe do sprzedania, zaległe podatki do odebrania, nowe pobory do ustanowienia. Nie wachaymy się nad ich użyciem. Utracaią się, gdy się ich nad potrzebę używa, mnożą się, gdy porządek w użyciu ich zachowuie się. — Przystąpił potym mowca do podania proiektu, ktorego treść iest ta: iż na wydatki Roku 5. Rzpltey wyznacza się na expensa stałe i ordynaryine summa 450. liwrow, a na wydatki nadzwyczayne summa 550. milionow liwrow. — Jnne artykuły proiektu, zawieraią w sobie wyszczegolnienie źrzodeł, z ktorych powyższe summy weydą do skarbu publicznego.

P. S. Lord *Malmesbury* miał dziś konferencyą z Ministrem naszym interessow zagranicznych Obywatelem *Lacroix.* Jutro mieć będzie audyencyą u Dyrektoryatu, po ktorey negocyacye zaczną się. Mowią, iż w *Brest* 80,000. woyska zbiera się, dla przedsięwzięcia pod kommendą Generała *Hoche*, wylądowania na brzegi Angielskie.

Z Hagi 25. Października.

Beurnonville uwiadomił Deputacyą woyskową, iż powroci na powrot do armii połnocney, *Kleber* kommenderować będzie armią *Sambry* i *Mozy*, on zaś w tenczas tylko naywyższą kommendę obeymie, gdy obydwie armie złącznie działać będą.

Z Szwabii 15 Października.

Cyrkuł Szwabii udał się do Cesarza, żądaiąc: 1. Satysfakcyi za krzywdę wyrządzoną mu przez rozbroienie woyska iego, zabranie wszystkiey artylleryi znayduiącey się w arsenałach, iako też wozow ammunicyinych i koni do nich. — 2. Nadgrody lub powrocenia rożnych rzeczy należących do Cyrkułu lub iego stanow, iako to. broni ręczney, dział, ammunicyi i innych rekwizycyi czynionych przez Cesarskich. 3. Deklaracyi względem niesprawiedliwego oskarżenia, iż Cyrkuł utrzymywał z nieprzyiacielem korrespondencyą szkodliwą dla woysk Austryackich, lub złożenia na to dowodow. 4. Rozkazow do tychże woysk Cesarskich, aby inaczey, nie tak iak dotychczas postępowali sobie w Cyrkule Szwabii, z ktorym iak z kraiem nieprzyiacielskim obchodzili się.

Z Kopenhagi 25 Października.

W przeszłą Niedzielę wyiechał ztąd do *Paryża* Francuzki Kommissarz *de la Marre*, ktory tu przez 4 lata zawiadował interessami handlowemi tey Rzpltey.

Zanoszenie się na woynę między Hiszpanią i Anglią, iuż się czuć daie naszemu handlowi. Ryby suche z *Norwegii* i *Islandyi*, znacznie bardzo zdrożały, i wielki iest na nie odbyt w portach pierwszego mocarstwa. — Z *Sztokolmu* donoszą, iż Krol Szwedzki stosownie do testamentu oyca swego d. 1 Listopada rządy uroczyście obeymie. — Officer Szwedzki *Benzonstierna*, ktory w roku 1788 chciał flottę Moskiewską w porcie naszym spalic, z rozkazu Krolewskiego wczoray z aresztu wypuszczony został, i 100 talarow otrzymał na drogę.

№ 35
DODATEK
DO
GAZETY WARSZAWSKIEY

Z WARSZAWY DNIA 12. LISTOPADA R. 1796. W SOBOTĘ.

Z Londynu 21. Października.

D. 18. t. m. Lord *Malmesbury* popłynął z *Douvres* do *Calais.* gdy z portu ruszył, spektatorowie wznieśli kapelusze wołaiąc *vivat* i życząc mu szczęśliwey drogi. Na okręcie iego bandera neutralna iest zawieszona, ponieważ zaś wiatr miał dobry, spodziewać się więc można, że tegoż samego dnia ftanie w *Calais.* Słychać, że między rożnemi zapytaniami, ktore rządowi Francuzkiemu uczyni, ma się go także zapytać, czyli przyimie rownież pełnomocnika Auftryackiego, dla zawarcia ogolnego pokoiu, gdyż Anglia oddzielnego zawierać nie chce. Jeżeli się Dyrektoryat fkłoni do tego, natenczas Poseł nasz, aż do przybycia Posła Auftryackiego zoftanie bezczynnym i politycznym tylko będzie spektatorem w *Paryżu.* Pisma oppozycyine twierdzą, że inne kondycye maiące być przez Lorda *Malmesbury* przełożone Dyrektoryatowi, tak są ciężkie, że podobno przyiętemi nie będą. Miniftrowie sami (dodaią wspomnione pisma) nie maią nadziei zawarcia pokoiu, kiedy chcą uftanowić liczniey szą milicyą nie pomnąc na to, iak ieft niebezpieczno lud uzbraiać.

Flotta admirała *Jervis* krążąca przed *Toulonem* fkłada się z 14tu liniowych okrętow. Efkadra admirała *Mann* naprawia się w Korsyce. — Efkadra admirała *Thomson* krąży w blifkości portu *l'Orient*, a admirał *Duncan* z 13tu okrętami popłynął na morze połnocne.

W Parlamencie Irlandzkim odrzucono większością kresek 149. przeciw 12tu proiekt prawa dozwalaiącego Katolikom używania wszelkich praw obywatelfkich, a na wniesienie Inftygatora Koronnego zawieszono przez większość kresek 130. przeciw 7miu prawo *Habeas corpus* dla tego, aby rząd tak iak w Anglii, tym łatwiey mogł kazać imać osoby sprzysięgaiące się przeciw kraiowi. Inftygator Koronny w mowie swey rzekł, iż wiele taiemnych zgromadzeń sprzysięgło się w Irlandyi w celu obalenia konftytucyi i pomagania Francuzom do wylądowania. — P. *Grattan* w okoliczności tyczącey się Katolikow, mocno za niemi przeciw Miniftrom obftawał.

Liczba zburzonych od Admirała *Richery* przy *Neufoundland* okrętow wynosi 60. D. 29. Września opuścił rzeczoną wyspę i czeka na wzmocnić go ieszcze maiącą efkadrę z 6ciu liniowych okrętow i 3. fregat złożoną. Dwie fregaty ktore posłał był do uyścia rzeki *S. Wawrzyńca*, zabrały część naszey flotty *Quebekfkiey.* — Z gazety dworfkiey Madryckiey okazuie się, że iuż w rzeczy samey wydano rozkaz do marszu 18tu tysięcy woyfka, ftosownie do podpisanego z Francyą traktatu. Woyfko wspomnione, iak się zdaie pociągnie do Włoch. — Liczba linio-

wych okrętow Francuzkich, Hiszpańskich i Hollenderskich, z ktoremi będziemy musieli walczyć wynosi iak słychać 70. — Na wyspie *Wight* korpus ieden huzarow, wzbraniaiąc się udać do *S. Domingo* bunt podniosł.

Z Włoch 19. Października.

O to iest proklamacya, ktorą Francuzi wydali ogłaszaiąc zerwanie zawieszenia broni z Xiążęciem *Modeńskim*. — „Kondycye umowionego *armisticium* z Xięciem *Modeny* dopełnione nie były, kontrybucye lubo iuż dawno termin ich minął, nie są zapłacone; Xiąże nie powraca tak iak przyrzekł do swoiego kraiu, a zamiast zaspokoienia większey części kontrybucyi, pieniędzmi z swego skarbu stosownie do umowy uczynioney, składał cały ten ciężar na lud *Modeny* i *Reggio*, swych zaś skarbow używa na wspieranie nieprzyiacioł Rzplitey. On ułatwiał opatrzenie w żywność *Mantui* i woienne obroty Cesarskich. Przeto Generał kommenderuiący we Włoszech, zawieszenie broni za zerwane ogłasza, bierze pod swoią opiekę lud *Modeny* i *Reggio*, i uważać tego będzie za nieprzyiaciela Francuzkiey Rzeplitey, ktokolwiek naymnieyszą zrobi krzywdę, prawom i własności spomienionego ludu.„ — Xiąże Modeny *Herkules III.* do ktorego także Xięstwa *Massa* i *Carrara* należą, ma lat 69, sukcessya po nim przypadała na męża iedynaczki iego corki, Arcy-Xcia *Ferdynanda* wielko-rządzcy *Lombardyi*. — Z *Medyolanu* d. 15. t. m. pisano, że wszystkie korpusy armii Francuzow są w poruszeniu, rozumiano z początku, że się udadzą głębiey w stan Papiezki; lecz uważaią teraz, że woyska maszeruią z *Liworno* do *Bolonii*. Na gruncie Genueńskim nie masz prawie Francuzow, woyska ich zastąpione zostały przez kraiowe. Garnizony ich w *Coni* i *Tortonie* osłabione zostały, i wszystkie siły z głowną armią łączą się. W Lombardyi także werbuią żołnierzy. Takowe woyska Francuzkiego obroty, oznaczaią iakieś zamiary. Generał *Buonaparte* d. 12. z *Medyolanu* wyiechał do woyska. — Gdy Republikanie mieli w *Liworno* obchodzić rocznicę ustanowienia Rzpltey, spisek przeciw nim miał wybuchnąć, lecz kommendant ich, uwiadomiony wcześnie o tym, kazał stanąć Republikanom pod bronią, mieszkańcy mieli rozkaz nie wychodzenia z domow, kommendant miasta *Strasoldo* aresztowany został i wszystko się uspokoiło.

Od granic Szwaycaryi 22. Paźdz:

Z *Szafhausen* piszą: „że 13. woluntaryuszow Francuzkich eskortuiąc 83. niewolnikow Austryackich w drodze z *Constance* do *Storbach*, attakowani byli od zboycow. Austryacy niechcąc być uwolnionemi od złodzieiow, w iedney linii z wspomnionemi woluntaryuszami uszykowawszy się, nieodstąpili ich, aż poki wspomnionych łotrow nie rozproszyli, i potym stanąwszy na gruncie Szwaycarskim, pożegnali się z swą eskortą po przyiacielsku i iak na mężnych żołnierzy przystoi. —

Z Strazburga 21 Października.

Zawczoray przyprowadzono tu 180 Cesarskich w niewolą zabranych, wczoray zaś 253, w ktorych liczbie 9ciu officyerow znayduie się. Zabrani oni byli w moceny utarczce między *Emmendingen* i *Kenzingen* d. 15 zaszłey. Garnizon nasz coraz się bardziey wzmacnia. Wszystkie koszary z pośpiechem naprawiaią. Wczoray stanęła tu iuż 62 poł-brygada, ktora z *Paryża* nadciągnęła. — Wylewy wod, przymusiły woyska Republikanow do opu-

szczenia bateryi zewnętrznych twierdzy *Kehl*, Austryacy zbliżywszy się, chcieli niektore z nich opanować, lecz artylerya nasza, przymusiła ich do cofnienia się. — Z *Huningen* piszą, że bagaże korpusu Generała *Ferino* i dywizye woyska kommenderowanego od Generała *S. Cyr* przybyły do tego miasta. Generałowie *Paillard* i *Tharreau*, złączyli się całkiem z korpusem Generała *Ferino*, i prawe iego skrzydło zasłaniaią.

Z Bruxelli 22. Października.

Na granicy Hollenderskiey w powiecie *Breda* zgromadzali się często hersztowie rewolucyi Brabanckiey z wielu innemi osobami, i taiemne odprawiali schadzki w zamiarach zapewne niezgadzaiących się z spokoynością publiczną, i iest porozumienie, iż od przyiacioł dawnego Hollenderskiego rządu byli wspierani. Rzplita więc Batawow ma być rekwirowaną, o zabronienie takowych zgromadzeń, gdyż pamiętną iest rzeczą, że rewolucya 1789. R. podobny początek miała, a chociaż ci ludzie nie są w stanie odmienienia stanu rzeczy w naszym kraiu, mogliby iednak zamieszanie iakie zrobić.

Dnia 25 Października.

Dnia onegdayszego znany z rewolucyi naszey, adwokat *van der Noot*, na żądanie rządu Francuzkiego w *Bergen-op-zoom* aresztowany, i do *Herzogenbusch* zaprowadzony został. — Generał *Jourdan* d. 21. wyiechał ztąd do *Paryża*.

Z Akwizgranu 27. Października.

Gazeta nasza zawiera w sobie względem kuryera, ktory do *Wiednia* przybył, i miał przywieść depesze od rządu Francuzkiego ściągaiące się do pokoiu, następne doniesienie: „Nie zaprzeczaiąc tym pocieszaiąym nadzieiom, to tylko zapewnić możemy, że rzeczony Francuzki kuryer, ani z żadnemi propozycyami do iakowey negocyacyi nie był posłany, ani tę drogę z *Paryża* odprawił, gdyż niezawodnie wiemy, iż tylko był wysłany od Generała *Buonaparte* dla przewiezienia Cesarzowi otwartych depesz, o ktorych przesłanie zamknięty w *Mantui* Feldmarszałek *Wurmser* Generała Francuzkiego upraszał.

Od Wyższego Renu 27 Października.

Generał *Moreau* znayduie się teraz z wielką częścią woyska swego, w okolicy *Lorrach* i *Huningen*, gdzie stoi w bardzo mocney pozycyi, w *Lorrach* ma być iego głowna kwatera. — Wiadomości iednak poźnieysze donoszą, że armia iego przeszła *Ren* d. 24 i 25 przy *Huningen*. Generał *Desaix* z dywizyą swoią po lewym brzegu *Renu* ku *Kehl* pomaszerował. W okolicy tey twierdzy do d. 24 wszystko było w spokoyności. Dnia 25 głowna kwatera Arcy-Xięcia *Karola* była w *Mühlheim*.

Z Moguncyi 28 Października.

Nieprzyiaciel dnia wczorayszego przeszedł rzekę *Nahę* w kilku mieyscach w liczbie daleko od naszych silnieyszy. — Woyska biły się przez cały dzień z nay-większym uporem i męstwem, lecz gdy Francuzi coraz nowe odbierali posiłki, Austryacy cofnąć się musieli za *Selz*.

Z Frankfurtu 29 Października.

Wszystkie wiadomości zgadzaią się na to, że Republikanie nie tylko powrocili do *Bingen*, ale się nawet aż do *Algesheim* posunęli, to iest o 3 godziny od *Moguncyi*, i obawiać się potrzeba, aby z tamtey strony *Renu* znowu ią nie blokowali. — Nad rzeką *Sieg* wszystko iest w spokoyności.

Da der bisherige Lotterie Einnehmer Dransfeld sub Nro 429 auf der Krakauer Vorstadt wohnhaft, wegen nachläfsigen und ordnungswidrigen Verwaltung, des ihm anvertraueten Lotterie Einnehmer - Amts sub Nro 48, defselben unter heutigem dato entsetzt worden ist, so wird solches, und dafs die Gewinner der etwa bereits zur 10ten Ziehung bey demselben genommenen Scheine, solche bey der hiesigen Haupt Lotterie Casse zur Zahlung einzureichen haben, dem dabey interefsirten Publico, hierdurch zur Nachricht bekannt gemacht. Warschau den 5 Novemb: 1796.

Königl: Preuss: 3te Lotterie Direction.

Beyer. Mnioch. Prange.

Gdy bywszy Kollektor Loteryi Dransfeld mieszkaiący na Krakowskim przedmieściu pod Nrem 429 dla nieporządnego prowadzenia Kollekty mu zawierzoney pod Nrem 48, i dla niezdatności od tey że Kollekty pod dzisieyszą datą oddalonym został, zaczym o tym Publiczność to interessuiącą się uwiadomia, oraz ażeby wygrywaiące osoby, ktorzy by u onego do 10go ciągnienia stawili, a przy tey Extrakcyi wygrali po odebranie wygraney kwoty, do tuteyszey Kassy Generalney Loteryi udawać się raczyli. W Warszawie 5go Listopada 1796.

Krola JMci Pruskiego trzecia Dyrekcya Loteryi.

JP. Maignieu Chirurg i Akuszer ukończywszy gratis kurs publiczny Akuszerstwa dla nauki uczniow miasta Warszawy, przezwyciężywszy przeszkody z niewiadomości języka Polskiego pochodzące, postanowił, zacząć kurs prywatny dla Kobiet odbieraiących dzieci po wsiach. Zachęca przeto, wszystkich Panow przyiacioł ludzkości, aby pomiędzy osobami im podległemi wybrali kobietę, ktoreyby obyczaie, dobre sprawowanie i poiętność były im dobrze znane i ktoreby umiały czytać i pisać, gdyż chciałby zostawić im tak iak innym swym uczniom, manuskrypt swych lekcyi, tłomaczony na język Polski. Do teoryi iasney i prostey, ktorey prawidła im wystawi, przyłączy doświadczenia przez praktykę na modelach anatomicznych wszelkich rodzaiow połogow, wynikaiących albo z położeń przeciwnych naturze dziecięcia, albo z przypadkow zdarzonych matce. Nieszczęścia, iakich był świadkiem po wsiach, ofiary przypisać się mogące nieznaiomości, w przypadkach gdzie natura być powinna wsparta sztuką i umieiętnością, a w ktorych postępowania fałszywe i niewiadome bab, przeciwnemi teyże były naturze, nakłoniły go, do użycia części czasu swego, na uczenie professyi tym potrzebnieyszey, ile tyczącey się zawsze dwoch, a częstokroć trzech stworzeń. Kurs nauki trwać będzie trzy miesiące. Koszta na wybrane osoby łożone być maią przez tych, ktorzy ie przyszlą. Za cały ten ciąg nauki płacić się będzie dziesięć czerwonych złotych, i zacznie się zaraz po Trzech Królach dnia 7. lub 8. Stycznia a. f. J. P. Maignieu uprasza wszystkich, ktòrzyby chcieli przysłać podobną osobę, ażeby go o tym 3ma tygodniami przed zaczęciem wspomnionego Kursu, uwiadomili.

DONIESIENIA.

JP. Chartron, Fabrykant Sukna donosi: iż w iego fabryce sukienney na Nalewkach, idąc do Muranowa, w 4tym Cyrkule, za Dolfusowskim Ogrodem, pod Nrem 2249. gdzie czerwona Brama iest, rozmaite nowe bawełniane Towary zimowe, lub też Bay różnego gatunku i farby, w sztukach całych, iako też i na łokcie, dostać można. Ma także iuż gotowe Czuie, Kurtki, Kapoty, Węgierki, Płaszcze, iako też rożnego gatunku kołdry, i dobre ordynaryine dery na konie.

Anzeige. Der Tuchfabrikant Jacob Chartron, macht dem verehrungswürdigen Publikum bekannt: dafs in defsen Fabrike auf der Nalewke nach Moronow zu im vierten Cirkel neben dem Dulfufischen Garten in Nro 2249. wo der rothe Thorweg ist, bereits neue wollene Winter-Waare, oder fogenannte Bay von allerhand Gattungen und Farben zu haben ist; in Ganzen wie auch Ellenweise. Er hat auch schon fertige Czuien, Kurtken, Kapotten, Wengerken, Tuchmäntel; allerhand Gattungen Bettdecken. Gute und ordinaire Pferdedecken. &c.

W księgarni J. L. Kocha przy Kolegiacie S. Jana pod Nrem 4. wyszedł Elementarz z druku w trzech językach po Polsku, Niemiecku i Fracuzku pomnożony wielo wokabułami, iako też i liczbami, cena iego na kleiowym papierze oprawny w pół skorek złoty 1. gr: 6.

In der Nettoschen Buchhandlung auf der Krakauer Vorstadt beym Schlofse, sind zu verkaufen: 1) Die Landrechte. 2) Die Gerichtsordnung. 3) Die Register zur Gerichtsordnung.

W Xięgarni Chr: F. Netto, na Krakowskim Przedmieściu przy zamku, iest do przedania: 1) Prawa kraiowe. 2) Porządek sądownictwa. 3) Regestr do Porządku sądownictwa, a to wszystko w języku Niemieckim.

D. 24. t. m. żołnierz ieden od 3. Batalionu Rtu Generała Thile znalazł na Prádze zegarek srebrny. Kto się może legitymować, że go zgubił, niech się uda do wzwyż wyrażonego Regimentu na Pradze, do stoiącego na kwaterze u P. Jarolzewskiego, Kapitana Głowczewskiego.

ad Nrum 35

DODATEK DRUGI
DO
GAZETY WARSZAWSKIEY.

Publicandum.

Wszystkim tym ktorzy do naszey Miasta Juryzdykcyi sądowey należą, tudzież tym, ktorych to dotyczeć może dowiadomości ninieyszym naszym obwieszczeniem podaiemy.

Jako w moc wydanego dla nas od Nayiaśnieyszego Krola JMci Pruskiego Pana naszego nayłaskawszego względem administrowania sprawiedliwości urządzenia pod dniem 12. Lipca 1796. wyszłego. Odtąd Deputacya do wysłuchania, rozpoznania czyli rozsądzenia spraw i sprzeczek małey wcale wagi, tudzież w niektorych szczegulnieyszych przypadkach zaradzenia ustanowioną, i iuż w skutku samym udeterminowaną została.

Osoby tey Deputacyi z ktorych każda ma sobie części Miasta oznaczone są następuiące.

1. Radzca sądowy Miasta *Kausch* iest przeznaczonym do Nowego Miasta, Nowolipia i Leszna, i będzie odprawiał swoie sądy w każdym tygodniu co Srzoda w Ratuszu Leszneńskim.

2.) Radzca sądowy Miasta *Radki* iest przeznaczony do Przedmieścia *Pragi*, i będzie odprawował swoie sądy co Sobota, w każdym tygodniu w Ratuszu tamże będącym.

3.) Radzca sądowy Miasta *Schröden* iest ustanowiony do Starego Miasta i Krakowskiego Przedmieścia Sądy swoie odprawiać będzie w każdym tygodniu co Poniedziałek w kamienicy Ratuszkiem Dziekanki zwaney.

4.) Radzca Sądowy Miasta *Jensch* czyli teraz mieysce iego zastępuiący Kamery sądowey Referendarz *Voigt*, iest co do Grzybowa, Nowego Swiatu i Szulca, sądy zaś swoie odprawiać będzie w każdym tygodniu co Czwartek w Ratuszu Grzybowskim.

Ci Deputowani i do wyznaczonych sobie części Miasta ustanowieni Sędziowie, maią moc nietylko przyimowania i rozpoznawania, ale też ostatecznie rozsądzenia sprawy następuiące.

1.) Wszystkie sprawy o dług lub iakową inną rzecz mnieyszey importacyi, wartości talarow 10. czyli 60. złł: Polskich nieprzenoszące.

2. Wszystkie sprawy komorniane, gdy roczną płacę talarow 10. czyli złł: pol: 60. nieprzenoszą, lub gdy sprzeczka o takową tylko lub mnieyszą kwotę zachodzi.

3.) Także względem komornego, gdzie iuż na wielość opłaty nie uważa się, gdy idzie względem wyprowadzenia się, lub wyrugowania z komornego, wypowiedzenia przyzwoitego, a ztąd wypływa obawa zawodu.

4.) Wszelkie uczynkowe sprawy między niższey kondycyi ludźmi bądź z przyczyny zelżenia słowy, lub też mnieyszego i letkiego pokrzywdzenia wynikaiące.

5.) Sprawy względem służących i zasług, te, ktore do rozpoznania sądu należą.

We wszystkich tych sprawach, osoby sprawiedliwości szukaiące, skargi swoie do registratury podawać powinni, zkąd takowe Sędziom przyzwoitym *respective* części miasta do rozpoznawania podawane będą.

Podług tego więc każdy ma się zachować. W Warszawie dnia 7. Października roku 1796.

Magistratu sądowego Miasta Jego Krolewskiey Mci Pruskiego głownego i rezydencyonalnego Warszawy wyznaczeni Dyrektor i Radzcy.

Die Zehnte Ziehung der Königlich Preussichen Dritten Zahlen Lotterie, zum Besten der Invaliden, Witwen, Versorgungs Schulen, und Armen Anstalten; ist geschehen in Warschau in gegenwart der Königl: General Administrations Commissarien Donnerstag den 10 November 1796 früh um 9 Uhr. Die herausgezogene Nummern, sind:

76. 52. 73. 58. 51.

Die 11te Ziehung geschieht Montag den 21ten November 1796 früh um 9 Uhr.

Die Einsätze werden bei allen in Warschau und Prag angestellten Lotterie - Einnehmern bis Freitag den 18ten November Morgens, im Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau aber bis Abends vor der Ziehung angenommen.

Die 12te Ziehung bleibt auf den 21ten December.

In dem Haupt Einnahme Comptoir der hiesigen Königlichen Lotterie Direction sind Loose zur Berliner Classen Lotterie zu haben.

Dziesiąte ciągnienie Krola JMci Pruskiego Trzeciey Lotteryi Liczbowey, na rzecz Inwalidow, Wdow i Szkoł, tudzież na wsparcie Szpitałow urządzone, działo się w Warszawie, w przytomności Kommissarzow Generalney Administracyi Loteryi Krolewskiey we Czwartek dnia 10go Listopada 1796 rano o godzinie 9 Wyciągnięte Numera, są:

76. 52. 73. 58. 51.

Jedenaste ciągnienie będzie dnia 21 Listopada 1796 rano o godz: 9.

Stawki u wszystkich Kollektorow, w Warszawie i na Pradze tylko do Piątku 18go Listopada rano, a w Kantorze Generalnym w Warszawie, aż do wieczora przed ciągnieniem przyiętemi będą.

Dwunaste ciągnienie będzie dnia 1 Grudnia.

W Tuteyszym Kantorze Generalnym Dyrekcyi Krolewskiey Loteryi, można dostać Losow do Berlińskiey Lotteryą Klassowey.

Z Krakowa d. 7. Listopada.

Na dniu 25. przeszłego Mca Października w dobrach Kawęcinach o mil dwie od tego miasta odległych JP. Paweł Białobrzeski bywszy Referendaryi Koronney Pisarz. po krotkiey chorobie opatrzony SS. Sakramentami, w 61. roku wieku swego z tym się pożegnał światem; Mąż ten przez lat kilkanaście ciągle urząd Pisarza Referendaryi Koronney chwalebnie i pracowicie sprawuiąc, a wcałym życiu swoim prawidłem Religii, miłości bliźniego i tkliwości na iego nędzę rządząc się, a dla przyiacioł stale dochowuiąc przyiaźni, iako w życiu swoim mogł bydź przykładem tych cnot Chrześciańskich, tak zeyściem swoim zasmucił nie tylko liczne swoie Potomstwo, ale też przyiacioł i ubostwo, z ktorych iedni w nim naymilszego Oyca, drudzy wiernego i niezmiennego przyiaciela, a nakoniec ostatni gotowe zawsze wsparcie i opatrzenie siebie w potrzebach utracili.